СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 24. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 2-го лютого 1945. No. 24. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, February 2, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЛЯНИ РЕКОНВЕРЗІЇ ЗАСТАНОВЛЕНІ СЕРЕД ПРИГОТОВАНЬ ДО ВІЙНИ В АЗІЇ

ВАШИНГТОН. — Упадають мрії американських промисловців про скору реконверзію після перемоги над Німеччиною. Замісць скорої переміни военної промисловости на мирову прийде посилення военної промисловости внаслідок рішення начальної военної команди, що американське військо з Европи має бути вислане до Азії в новій зброї і новому виряді. Очевидно, що вишкіл нових рекрутів мусить теж іти вперед.

На першій точці відновленої военної продукції поставлено розбудову военної фльоти. Впарі з цею програмою йде розбудова торговельної фльоти для Пацифіку. З цього всього треба прийти до висновку, що дальше буде панувати недостача цивільних виробів аж доки не буде виграна війна на Пацифіку. Коли й буде який дозвіл на виріб цивільних предметів, то це мусить статися за окремим дозволом Военної Продукційної Ради.

СПРАВА ВОЛЕСА ЗАЧІПАЄ СПРАВУ МИРУ.

ВАШИНГТОН. — Спір над потвердженням Генрія А. Волеса на становище секретаря торговлі може розгорітися до таких розмірів, що може мати вплив на справу повоенного миру. Стало звісним, що президент Рузвелт порозумівався лише з Джесі Джовнсом, теперішнім секретарем торговлі і Генрієм Волесом перед назначенням нового секретаря. Це викликало негодування між деякими найближчими прихильниками президента і вони можуть голосувати проти потвердження назначення Волеса. Тим вони ослаблять становище президента у міжнародній політиці, отже й ослаблять його змагання до переведення американських мирових плянів.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗА „ЗАМКНЕНУ РОБІТНЮ".

ВАШИНГТОН. — Палата репрезентантів убила проєкт, щоб у новім законі про побір людей до армії та до праці, була поміщена постанова, що военні робітники не мусять ставати членами юнії. Тепер є повна надія, що законопроєкт буде скоро принятий, бо події в Европі розвиваються так скоро, що треба поспішати і з відповідним законодавством.

ЗГОРРІЛО 16 ДІТЕЙ У ДІТОЧІЙ ДОГЛЯДАЛЬНИ.

ОБЕРН (Мейн). — Раннім ранком згоріли або загоріли на смерть 16 дітей і одна жінка в деревлянім домі, коли він занявся внаслідок вибуху печі. У домі були приміщені під доглядом діти робітниць, занятих у военних підприємствах. Здебільша були це немовлята від півтретя місяця до пяти літ віку. Деякі діти померли в хвилині, коли пробували перепхати свої голівки поміж щаблі ліжочок, як завважали, що поломінь обіймає їх постіль. Лише 5 інших дітей і 3 жінки доглядачки вирятувалися з нещастя. Дім був ведений як приватне підприємство одної вдови від місяця травня минулого року.

СОТКИ ТИСЯЧ УЧИТЕЛІВ ПОКИДАЮТЬ СТАНОВИЩА.

ҐРІНСБОРО (Норт Каролайна). — Від нападу на Перл Гарбор покинули свої становища 300,000 учителів у різних околицях Америки. Це оприлюднив на конференції Товариства Розголосу Американських Каледжів проф. Чарлс В. Филипс з університету Норт Каролайна. Він заповів, що ще 50,000 добре підготованих учителів покине своє заняття.

Конференцію скликано на те, щоб повідомити американську суспільність, в якому стані находиться вже тепер прилюдне виховання в наслідок цього, що ужителі не мають відповідного забезпечення і резиґнують зо своїх становищ, щоб дістати ліпше платні заняття у военних підприємствах. На їх місце приймається когонебудь, щоб лише заповнити прірву.

ДЖАН Д. РАКЕФЕЛЕР ВЗИВАЄ ДО ЄДНОСТИ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ЦЕРКОВ.

НЮ ЙОРК. — Джан Д. Ракефелер, звісний нафтовий підприємець і добродій протестантських церков, виголосив промову на початку кампанії протестантських церков Ню Йорку для зібрання фондів на переведення виховної програми. Ракефелер візвав зібраних, щоб змагали до співпраці церков для їх обєднання у „Церкву Живого Бога", як він її назвав. На зібрання прислали привіти між іншими президент Рузвелт і ґубернатор Дюї.

Кампанія має присести $800,000. Ракефелер назвав її добрим початком для обєднання церков.

АМЕРИКА ПРИСПІШИЛА ПОРОЗУМІННЯ В ЮГОСЛАВІЇ

ВАШИНГТОН. — В департаменті стейту слідно зміну напрямку політики відносно чужих держав. Досі засадою Америки було не вмішуватися в відносини заграничних держав і полишати біґови часу наладнання внутрішних справ. Одначе на початку січня цього року президент заявив, що Злучені Держави „не можуть і не хочуть відпекуватися відповідальности, яка приходить із поступом битви", а тепер показується, що це значить у практиці.

Коли між югославським королем Петром і премієром Іваном Шубашічом не дійшло до згоди і Шубашіч уступив зо свого становища, Америка, як загально думають, не полишила цієї справи на боці, а заявила, що бажає собі швидкого наладнання внутрішніх відносин дорогою переговорів. Натиск на короля Петра йшов в тому напрямі, що як він не поладнає з Шубачішом, то Америка признасть уряд у Білгороді незалежно від існування югославського уряду на вигнанню. Вислід натиску був такий, що тепер відносини в югославськім уряді наладнані і він може перенестися до свого краю. За урядом підуть і дипльоматичні представники чужих держав.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ВІДЛОЖЕНИЙ.

ОТАВА. — Канадійський парлямент зібрався на коротку нараду, щоб закінчити свою сесію, яка розпочалася перед роком. Загально вірять, що парлямент вже не збереться на наради перед своїм розвязанням. На засіданню, що саме учора скінчилося, заступник ґенерального ґубернатора Тібодо Рінфре відчитав королівське послання. У письмі сказано, що після війни треба тісно злучитися для втримання миру тим державам, що тепер злучилися для виграни війни. В посланню сказано теж, що „добробут, подібно як і забезпека, не може бути власністю одного краю на відокремленню". Тому і добробут Канади залежатиме від відбудови і поширення світової торгівлі — сказано в письмі.

ЕКСПОРТ З АМЕРИКИ ПОНАД 14 БІЛЮНІВ У МИНУЛОМУ РОЦІ.

ВАШИНГТОН. — Департамент торгівлі оприлюднив цифри з вивозу американських продуктів в 1944 роцi. Показується, що загальна вартість вивезених виробів представляє суму $14,065,000,000 отже побиті всі рекорди в минувщині. Але й імпорт дібр із заграниці не був малий, бо привезено товарів вартости $3,911,000,000. В експорті вироби постачувані на підставі Ленд-Лізу виносять 80 відсотків.

СТЕТИНІЮС ТЕЖ В ЕВРОПІ

РИМ. — Американський секретар стейту Едвард Р. Стетиніюс Молодший був в Італії, бачився з Гарім Гопкинсом, дорадником президента Рузвелта, до Риму не заїздив і виїхав з Італії в неподаному напрямі.

СОТКА РУМУНСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ НА СУДДІ ЯК ВОЄННІ ЗЛОЧИНЦІ.

БУКАРЕШТ. — Румунська міністерська рада склала вже лісту румунських ґенералів, міністрів й інших високих урядників, що мають бути суджені як военні злочинці й як співпрацівники Гітлера. На чолі лісти, що обіймає сотку осіб, стоять: бувший премієр Йон Антонеску, бувший віцепремієр Міґаль Антонеску й бувший міністер оборни ґенерал Пантаці. За недавно виданим законом, їх буде судити спеціяльний трибунал, котрий може накласти кару вязниці від 5 літ до досмертя, а рівночасно конфіскату майна й втрату громадянських прав.

ПРИКЛАДАЮТЬ МУСОЛІНІЯ ДО СКРИТОВБИЙЧОГО МОРДУ РОЗЕЛІВ.

РИМ. — На суді 15 фашистів, обвинувачених за різні злочини з часів фашизму, свідчив один з обвинувачених, полковник Санто Емануеле, що вбивство Карля й Неля Розелів порішило фашистівське міністерство війни, бо ці брати рекрутували добровольців для боротьби проти фашистів в Еспанії. Самого замаху доконала французька орґанізація Каґулярдів. Свідок догадувався, що Мусоліні й його зять Чіяно мачали в справу пальці.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ВИЗНАЄ ЛЮБЛИНСЬКИЙ РЕЖІМ.

ЛОНДОН. — Чеськословацький уряд на вигнанню формально визнав польський тимчасовий уряд, що був давніше в Люблині, одначе не пірвав дипльоматичних звязків з польським урядом у Лондоні. Речники чеськословацького уряду натякають, що люблинський режім обіщює віддати Чехословаччині округу Тешена, котру польський уряд захопив від Чехословаччини, коли Гітлер займав Судети.

ПРАВОСЛАВНИЙ СИНОД У МОСКВІ ВИТАЄ СТАЛІНА.

МОСКВА. — У церкві Воскресення зібрався перший загальний собор єпископів російської православної церкви від вибуху російської революції. Собор відбувається з усіми церемоніялами минулого. Має він вибрати „патріярха всеї Росії".

Собором проводить тимчасовий патріярх, ленінградський митрополит Алексій, котрий відай і буде обраний патріярхом. На внесок курського митрополита собор вислав послання до советського уряду, в котрім поздоровлено Сталіна й висказано подяку урядови за поміч церкві. Послання закінчується словами: „Церква молиться за скору перемогу Советського Союзу й Аліянтів над ворогом та за успіхи Червоної Армії, котру веде й інспірує найбільший провідник, маршал Йосиф Вісаріонович Сталін".



СУБМАРИНОВА НІМЕЦЬКА НЕБЕЕЗПЕКА ЩЕ НЕ МИНУЛА. — Що так є, видно з тої сцени, що її бачимо на цьому образку, що знятий десь на водах Атлянтику. Бачимо отсе канадійських вояків, що ратують життя серед студених вод океану, бо їх міненосець зістав сторпедований, при чому згинуло восьмеро вояків.

БЕРЛІН ЧУЄ ГУК ГАРМАТ З ВІДДАЛІ 63 МИЛЬ

ЛОНДОН. — Червона Армія, котра розбиває масовим ударом повзів і піхоти зовнішній перстень оборон Берліна, доперла вже на віддаль 63 миль від німецької столиці, заняттям міста Бейерсдорфу. Занявши Ландсдорф, важний залізничий центр, вона найшлася на віддалі 67 миль від Берліна. На полудне від Ландсдорфу, російські війська, за берлінським комунікатом, досягнули вже спливу ріки Варти з Одрою. Цей комунікат каже, що армія маршала Жукова певно готовитья до фронтового атаку на Берлін.

Москва цього догаду не потверджує, але розкриває, що армія Жукова розбила над Одрою останню могутню ворожу оборонну лінію перед Берліном та що Червона Армія розбила звязок між німецькими арміями в Поморю з німецькими арміями на Шлеску. До другої річниці великого німецького розгрому під Сталінґрадом Червона Армія посунулася нестримно наперед 1,300 миль.

БЕРЛІН НЕ БУДЕ ПРОГОЛОШЕНИЙ ВІДКРИТИМ МІСТОМ.

Німецькі військові коментатори відкидають думку, аби Німеччина мала заявити Берлін відкритим містом, себто здати його без бою росіянам. За цими коментарами, німецька головна команда рішена битися до останнього на лінії, що йде від фортець на Одрі, Франкфурта й Кінстріна.

КЛОПОТИ НІМЕЦЬКИХ ВТІКАЧІВ.

Гук російських гармат уже чути в Берліні, піччю видно на сході луну гарматних вистрілів. За паризьким радіом, у місті зростає поволи поляка серед населення, головно серед бездомних збігців зо східних провінцій Німеччини, вже окупованих російськими військами. Німецькі радія всі передають постійно промову Гітлера, щоби заставити німців до впертої боротьби, до промови додається загрози уряду, що всіх „боягузів" будеться безпощадно вбивати.

До Парижа прийшла вістка, що націстичний уряд розстріляв ґрафа Шуленберґа, передвоенного німецького амбасадора в Москві, закидаючи йому участь у бомбовім замаху на Гітлера в липні минулого року.

Московська „Правда" доносить з фронту, що в руки Червоної Армії попадають тисячі німецьких утікачів, що могли дістатися на товарові поїзди для втечі в глиб Німеччини. Інших піймано на дорогах.

ЗРІСТ ПРОРОСІЙСЬКИХ СИМПАТІЙ СЕРЕД АЛІЯНТСЬКИХ ВІЙСЬК НА ЗАХОДІ.

З АМЕРИКАНСЬКОЮ ДЕВЯТОЮ АРМІЄЮ. — Кореспондент „Асошіейтед Пресу" помітив величезний зріст російських симпатій серед американканських військ у західній Европі. Американці склали про скорий наступ російських союзників прерізні жарти. Як вояк виходить на патролю, кажуть йому; „А памятай добре гасло і не стріляй на нікого, поки спитаєшся за ґасло. Там можуть бути росіяни". Свідчить про зріст російських симпатій й те, що вояки 406. полку піхоти виписали на своїх возах: „Витай, Іване!"

Головна кватира аліянтських військ у західній Европі передбачує вже можливість получення західних аліянтських армій і советських військ в один Фронт. Злука мала би наступити в північній Европі.

Аліянтські обсерватори на заході не ждуть завалення німецького фронту навіть по раняттю советськими військами Берліна.

АМЕРИКАНЦІ ДАЛІ ВДИРАЮТЬСЯ ВГЛИБ НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН. — Ворог у західній Европі находиться в дефензиві на цілім фронті від Голяндії по Швайцарію. Перша Дивізія Американської Армії знову посунулася на три милі вглиб Німеччини, а Третя Армія поширила своє підмістя до 5 миль. Німецьку границю переступлено в кількох місцях.

ДОБРИЙ ПОСТУП АМЕРИКАНЦІВ НА ЛЮСОНІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ЛЮСОНІ. — Нова Восьма Армія заняла Ольонґапо й дійшла до заливу Субіку. Американські інжинірські відділи вже почали окружати там стару американську фльотну базу. Занято теж остров Ґранде, що лежить при вступі до заливу. У нутрі острова Шеста Армія посунулася аж до Калюмпіту, що лежить несповна 25 миль від филипинської столиці Маніли.

ЯПОНСЬКІ ВІЙСЬКА ЩЕ ХВАЛЯТЬСЯ УСПІХАМИ В КИТАЮ.

ЧУНКІНҐ. — Японська команда каже в своїм комунікаті, що японські війська заняли вже цілу залізницю Ганков-Кантон. Токійо подає теж вістку про захоплення японцями суйчванського летнища в провінції Кіянсі, що його вживали досі американські летуни.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сити і Заграницею		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩЕ БАЛАКАЄ

У дванацяту річницю перебрання влади в Німеччині вожд нацизму мусів очевидно виголосити свою хронічну промову. Його пропаґанда представляє цю промову як акт великої ласки для німецького народу, одначе це нікого не здурить: світ знає, що Гітлер говорити мусів; якби він не говорив, які далекосяглі висновки з того витягнув би німецький народ.

По суті промова не має властиво нічого нового. Йде вона за старим гітлерівським взірцем, що в психольоґів не оставляє сумніву, що це говорить божевільна людина. Тут далі стара манія переслідування: на німецький народ запосілися всі: Аліянти версайським договором, міжнародні жиди всесвітним заговором, азійський большевизм зо своїми полчищами. Врятувати Німців від таких нещасть, а мимоходом і весь світ, узявся Гітлер. Оруддям до цього націзм. Через націзм він привернув Німеччині силу, через силу здібність до аґресії, через цю здібність самопошану, і так далі. Через те Гітлер малює себе першим німецьким патріотом: „Я невмолимий націонал ьний соціяліст і борець за мій нарід". Він і пророк: він бачить усе, що буде, і предсказує наперед, що плютократичні демократії впадуть перед азійським большевизмом, малі держави Европи будуть зовсім знищені. Очевидно, як вони начас не отямляться й не стануть з Гітлером, котрого само Провидіння покликало спасти людство. Про таке наставлення Провидіння до Гітлера запевняє самий Гітлер.

Такою божевільною промовою Гітлер закликає німців до остаточних зусиль за націзм, за нього боротися й за нього вмирати. Покликується при тому на успіхи націзму в ту саму хвилю, коли Червона Армія стоїть 73 милі від Берліна, коли американські армії на заході ламають Лінію Зиґфрида, коли навіть „Кельніше Цайтунґ" відкрито каже, що за пару днів покажеться, чи петля ката буде ковніром для німців. Можливо, що націстичні професори до того зоперували німцям мозки, що й в 12. річницю націстичної влади німці не бачуть письма на стіні.

Найбільшим божевіллям гітлерової промови це його спроба розбити Аліянтів своєю промовою, тою божевільною балачкою про жидівський Кремль та нападом на Анґлію й Америку як на вислужників Москви. Цим Гітлер показав, як він божевільно сліпий на політичне й мілітарне положення Америки й Британії. З боку людини, що стільки разів у своїй промові згадує Азію, чейже можна ждати, що він нагадає собі на свого союзника в Азії та на вплив війни з тим азіятом на аліянтський союз.

Гітлер запевнив німців, що вони війну ще виграють. Не знаємо, як вони можуть виграти, але це певне, що не виграють у тому розумінню, в якому виграну розуміє Гітлер. І переможну промову для тої німецької перемоги певно не буде говорити Гітлер. Свої святочні промови він уже відай покінчив: Останню юилейну промову він уже виголосив.

ДАЛІ ШИРІМ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ

„Власними силами!" — це той клич, який у всіх нас на язиці. Але чи є він у всіх нас теж і в серці та розумі?

Пробуймо знайти на це відповідь, застановляючись над тим, як є з справою ширення нами правди про Україну.

Клича „власними силами" звикли ми найчастіше вживати, коли говоримо чи пишемо про визвольну українську справу, а зокрема тоді, коли застановляємось, як ми звідси, з Америки, можемо допомогти Україні й українському народови добитись кращої долі. Бож ясна справа, що про саму долю рішить остаточно сам український нарід на своїх землях і тільки він сам зможе заважити на тому і вкінці заважить. Але щоб йому ось той шлях визволення облекшити, треба комусь поза Україною пильно дбати, щоб світ міг пізнати, якою є справжня Україна не тільки щодо своїх природніх багатств, щодо своєї пшениці, заліза чи вугілля, але й щодо того, який нарід живе в Україні, та чого він бажав і бажає.

Певно, що якби Україна була вільною, то сама вона подбала би про те, щоб на усіх культурних мовах міг світ пізнати правду про український нарід та його змагання. Робилаб вона це так, як роблять інші держави і народи. Навіть такі, що вже є давно вільні й самостійні, бо й вони далі ревно дбають про поширювання у світі інформацій про їхнє культурне, економічне, чи політичне життя.

Вистарчить тільки поглянути раз у тиждень у списи нових книжок, що появляються в Америці, щоби відразу пізнати, що саме так є, як пишемо. І не треба далеко шукати, а тільки поглянути, що діється по польському культурно-інформативному боці, а тоді переконаємось, що кожного місяця появляється в Америці принаймні одна польська книжка в англійській мові. Крім цього друкується повно іншого матеріялу про Польщу, який видають різні пропаґандні польські бюра, аґенції, чи фундації. А прецінь, як здавалосяб, Польща цього тепер мало потребує, бо й без того так багато пишеться про польський нарід; бо й без цього є уже повно книжок про Польщу. А проте, хто читає польські ґазети, той знає, що польська преса постійно накликує американських поляків до збільшення видавництв про Польщу і польський нарід, кажучи, що американці ще замало знають про Польщу.

А коли так є з американськими поляками, то як повинно би бути з американськими українцями, якщоб вони серіозно думали поширити відомости про Україну і український нарід? Таж не забуваймо, що щойно кілька років тому появилась тут анґлійською мовою перша „Історія України"! Таж щойно недавно вийшла тут анґлійською мовою перша „Історія української літератури"! Таж щойно тепер знайшлося поважне американське видавництво, що видало книжку про політичні змагання українського народу, якою то книжкою є „Юкрейн-ей собмерджд нейшен"!

Щож це все означає? Таж те, що вже тепер ми, американські українці, маємо нагоду ширити правду про Україну в такий спосіб, що кожний з нас може сміло за ту правду постояти, бо всі ті книжки — хоч перші того роду на американському ґрунті — видані культурно, обєктивно, науково. При чому важне й те, що в тих книжках відчувається по людськи вікову траґедію українського народу, що так довго в неволі, хоч з природи свободолюбний.

Сотні тисяч подібних книжок поширили по цілій Америці різні національні ґрупи, кожна про свій нарід, з якого вона вийшла. Другі сотні тисяч видали різні видавництва просто для бизнесу. А ще дальші сотні тисяч видали різні інформаційні чи пропаґандивні бюра, що їх тут вдержували і ще далі вдержують різні держави. Та усього того не було з американсько-українського боку. Ні не було цього збоку України, бо вона була весь час в руках таких окупантів, що вважали за свій обовязок не допускати до поширювання у світі інформацій про Україну, а якщо й ширили їх, то на те, щоб інформувати світ фальшиво. Те саме робиться і тепер.

Коли ось ті речі передумаємо, то відразу зрозуміємо, що найбільше добро, яке нині можемо зробити для України і українського народу, це те, що будемо постійно і на великі розміри поширювати відомости при минуле українського народу, про його культуру та його боротьбу за свободу і незалежність. А ті відомости, які можна знайти в книжках, які оголошуємо, є такі, що якщо їх пізнає свободолюбний американець, то він не зможе бути проти визвольних змагань українського народу. Бо в тих книжках є ті самі ідеали, що є дорогими для українця і для американця-демократа. А що воно так є, переконують нас, між іншим, і ті десятки листів від найвизначніших американців, які мали тепер нагоду переглянути отсі книжки про Україну та вважали за відповідне висказати на папері свої признання за їхню появу та їх надіслати до У. Н. Союзу.

Усі книжки появляються і поширюються „власними силами". Тому саме весь наш загал мусить бути притягнений до цеї роботи, якщо вона має бути дійсно великою. І тому, якщо болить нас горе України, якщо дійсно любимо український нарід і хочемо йому дати дійсну поміч, так помагаймо тепер усіми нашими силами ширити в Америці правду про Україну.

Того наразі ще не робимо, хоч тепер є найкраща пора для цього. Не робимо як „загал", хоч саме тепер український нарід потребує того, щоб світ знав якнайбільше про ті великі жертви, які він поклав у боротьбі за свою і чужу волю. Не робимо, хоч такою працею помоглиб українському імени в Америці вибитись на те почесне місце, яке йому заслужено належиться, а це булоб великим здобутком для нас самих і наших дітей, як і для всього українського народу.

КОЛИ НАСТАНЕ МИР У СЕРЕДНЬОСХІДНІЙ ЕВРОПІ?

Під таким наголовком видала була в березні 1944 року Американська Академія Політичних і Суспільних Наук збірку статей під наголовком „Анали", що мала зясувати протилежні національні аспірації в центральній і східній Европі. Каже редактор, а це проф. Ровчек, у передмові до цеї збірної праці, що між двома наймогутнішими державами Европи — Німеччиною й Росією — від Балтику по Адріятик і Егейське морі, розтягається зона малих держав. Декотрі з них старі, зо славною минувшиною, інші молоді. Ця центрально-східна европейська округа, що обіймає разом коло сто міліонів душ населення і коло 30 національностей, представляє собою економічну межу на европейськім континенті. В ній повстали іскри, з котрих два рази розгорілася світова війна, що з конечности втягнула й Анґлію й Америку, а прецінь ця округа дуже мало відома анґльо-саксонським народам, а американські політичні письменники трактують цю округу з легковаженням. Про неї кружляють теж прерізні помилкові поняття, звязані з крайним незнанням. Одною з причин цього сумного стану знання є загальне приняття про цю округу поглядів, ширених німецькими вченими. Під їх впливом американські й британські вчені й політики приняли, що західно-европейська культура, а німецька культура то одно й те саме. Автори тому поклали собі за ціль скинути з американської політики окови німецької науки та предложити національні проблеми східної й центральної Европи в правдивім світлі.

Представити численну ґрупу різних національностей це не легка справа. Схрещуються тут культури, мови, суспільні різниці, так що читача може огорнути розпука й обридження до розвязки стільки проблем. З такого обридження виходив інколи спротив до так званого „факціоналізму", партійности, малих країв, гейби з нього виходили нарушення мира світа. Мало обсерваторів зрозуміло те, що ці народи виновано за створення тих умовин, від яких вони властиво терпіли. Мало обсерваторів хотіло досліджувати справу до самого кореня. Вони часто закидали малим державам те, що толерували в великих.

„Аннали" Академії Суспільних Наук зібралися направити всі ці численні помилки й змалювати американським читачам, зацікавленим в европейській політиці, повний і докладний образ центрально-східної Европи.

Щоби дати цей образ, треба було заходити дуже здалека. Треба було вперед зясувати, як різні народи появилися в тій частині Европи, як це сталося, що в центральну Европу засіли німці, як східну Европу опанували словяни, як ці два расові світи зі собою стиралися й як поміж них вбилися клином мадяри.

Треба було подати хочби побіжно, як виринули релігійні різниці. Далі ролю різних держав та таких рухів, як німецького пертя на схід та російського панславізму.

На тлі цих умовин, а передусім мілітарної ґеоґрафії, виринає спільна риса середньосхідної Европи: слабість поодиноких держав у цій окрузі. „Незалежність малих східних держав є справді непевною справою", каже Стівен Посоні, уроджений Австрії, що зібрався дати політичне й мілітарне тло центральної й східної Европи та Балкану. „Здається, що кожна з тих держав може удержати свою незалежність тільки так довго, поки великі потуги не мають сили, або не є зацікавлені в знищенню малих держав. Ніодна з малих держав не має навіть сили вдержати свою незалежність власними силами".

Могли в минулому зробити це тільки аліянсами й федераціями з іншими. Таких аліянсів знає багато історія Европи. Австрія була таким союзом різних народів і держав. Тільки при найкращих умовинах могли би ці всі держави спільними силами устоятися проти Росії або Німеччини.

Одначе, каже Посоні, на просторі між Реном, Уралом і Босфором ніколи не було політичної єдности ні постійного мира. Багато на це склалося причин, і з них мало котра втратить свою силу по цій війні. Тому й по цій війні не можна сподіватися чогось іншого. На його погляд, у східній Европі період загострених конфліктів ще не проминув. Росія буде щоправда старатися розтягнути свої впливи щораз далі, буде зростати комунікація між країнами й інтензивніші економічні взаємини одначе одночасно крайно націоналістичні уряди будуть домагатися якнайповнішої суверенности для своїх держав, і це буде причинятися до загострювання державних конфліктів у центральній і східній Европі.

І так буде так довго, як довго границі між малими державами будуть мати не тільки значіння границь між адміністраційними одиницями, але й економічне й культурне значіння. Як довго границі між державами будуть здержувати свобідний рух людей і добра між країнами, так довго будуть існувати конфлікти. На погляд Посонія, рільничі реформи, упромисловлення, будова шляхів і залізниць, і публичні роботи інших родів повинні бути кооперативними підприємствами, себто підприємствами, які підпринимається безогляду на границю. Малі держави не повинні мати права завдавати економічну шкоду своїм сусідам, шукати власної користи коштом інших держав, переслідувати меншини, або робити культурні чи мовні обмеження.

Навіть коли це настане, то на його думку, можна буде завести постійний спокій між малими державами Европи тільки тоді, коли великі держави не будуть вести експанзивної політики. Звісно, по добрій волі великі держави своїх експанзивних амбіцій не зречуться. Одначе, на думку Посонія, як буде зломана мілітарна сила Німеччини, а інші великі держави будуть заставлені піддатися обмеженню експанзивних амбіцій, а тоді можна буде ждати, що почнеться період мира й поступу для малих держав Европи.

Такий плян для протиділання Німеччині й Росії і для рятування цілої низки національних держав у центрально-східній Европі укладав американський знавець політичних справ тої частини світа. І це треба признати замітним для поспіху, з яким нині розвиваються події, що з появи того пляну ще не минуло й року, а вже цей плян утратив основи свого здійснення, бо над усіми цими національними державами, котрі цей плян мав урятувати перед перевагою великих потуг, уже зависла зовсім реально потуга Совєтського Союзу й то якраз у менті, як ці держави звільнено від потуги Німеччини. Безнадійність пляну супроти нової загрози тим більша, що й від старої загрози ці держави не могли визволитися власними силами й довершується воно тільки при допомозі якраз тої Росії, від якої плян середньо-східної Федерації мав їх рятувати. Ввиду такого ходу подій повоєнні вигляди складаються дійсністю зовсім інакше, як це собі укладали вчені з Американської Академії Політичних і Суспільних Наук. Які події й тенденції мали би змінити такий зворот у розвою центрально-східної Европи, покищо ще навіть не видати ні тим державам, ні американським ученим.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІҐТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю")

123)

Кінні полки загодя стягнено у ліси здовж піхотних позицій. Ворогови невидні стояли бездільно. Стенбок з Чорним вибрали собі догідне місце на лісистому горбку. Обіч верхи ждало на накази трьох адютантів; ординарці тримали осідлані коні обох ґенералів. За ними по великому лісі розташувалися готові до бою полки. Стояли по сотенно, у ліс час від часу залітали стрільна важких ворожих гармат. Кроків півтораста вліво, на гилястому дубі, притаїлися підполковник Холмський зо своїми телефоністами. Від дороги вправо — обсерваційний пункт військового старшини Буджакова, команданта артилерійського дивізіону уланської бригади.

З переду, на полях точився впертий бій. Сосяшне небо вкрилося густими рожеватими хмарками шрапнельних вибухів. Далі на небосхилі сивим димом вибухали російські шрапнелі. По полях, як оком доглянути, високо вверх вилітали стовбури землі. Серед димів вибухів сновигали привидами наступаючі вояки. Раз по разу вибухали ґранати, людей окутувало димом. Дим розходився — стало видно нерухомі тіла поцілених, але вцілілі вперто посувалися вперед, ближче протилежного лісу. Зникала одна лава, за нею бігла друга, за другою третя. Зникали десь у низині за полями. Звідти долітали викрики „ура". Шалені громи вибухів, переразливий свист шрапнельних шклянок і десятків тисяч куль мішалися з зойками поцілених людей, витворювали пекольну какофонію, якої не створилиб всі разом взяті ґеніяльні музики світу. Стрільна падали по полю зовсім близько, залітали і в ліс: ворог намацував резерви...

З гущавини підїхав до ґенералів Паволоцький з сином. Стенбок поглянув на нього:

— Ну, що? — спитав коротко. — Як полки?

— Покищо все гаразд, — відповів запитаний, і звернувся до Чорного:

— Можу прохати вас о прислугу, Миколо Михайловичу?

— Що таке? — крикнув той, питання Паволоцького якраз заглушив недалекий вибух.

— Хочу доручити вашій опіці хлопця! — крикнув у відповідь.

— Він чому не зістався з обозами? Його ще тут неставало! — сердито закричав Стенбок. — Дітям тут не місце!

— В обозах не цікаво! — у свою чергу гукнув малий.

— Тут не буде тобі страшно? Плакати не будеш?

— Страшно, то так, за те цікаво. А плакати я не вмію!

— Про мене, нехай зістається! — погодився ґенерал Чорний.

— Тільки як буде клопотати, розпитувати, через коліно перегну! — крикнув Стенбок. — Сідай там коло телефоністів! Нема чого на коні стовбичити.

Син виконав наказ ґенерала, а батько погнав до полку. До Стенбока підскочив верхи адютант піхотної дивізії:

— Командуючий дивізією прохає підмоги, ваше пр-во! — приставивши рупором долоні до уст прокричав нахиляючись з сідла до Стенбока.

— Як піхота?

— Тяжкі страти, ваше пр-во! Дротяні загороди пройдені.

— Не можуж я пустити кінні полки атакувати ворожі укріплення! — кинув Стенбок похмуро.

— Наші резерви вичерпані!

— Скажете ґенералу, що посилаю у поміч стрілковий курінь своєї дивізії.[62]) Поки не опануємо окопами — вислати на знищення кінноту ніяк не можу.

Адютант відїхав. Слідом погнався у ліс ротмістр Образцов. Хвилин через десять полем бігли чотири піші ескадрони стрілкового куреня. Ворог привитав їх посиленим артилерійським огнем. Через дальших десять хвилин вони зникли у низині. Бій віддалився так на верству. Стрілянина посилилася. Пригнався другий адютант з повідомленням про появу кінноти за ворожою боєвою лінією.

Адютанти погналися в ліс підтягнути полки на окраїну. Не багато минуло часу, як від боєвої лінії почали витикатися невеликі купки піхотинців, з кожною хвилею все більші і густіші. Одні йшли не відстрілюючись, інші ставали на коліно, випускали пару куль. З низини показалися поріділі ланцюги розстрілень. Вдруге на Волчецьких полях заклекотіли скоростріли. Втікали піхотинці не всі. Падали і вмент перед ними виростав горбок свіжо насипаної землі. Інші залягали за вбитим товаришем. За розстрільними вискочили на поля ворожі кінні лави. Хвилю стрималися на узліссі, наче не довіряючи. І пустилися чвалом, на бігу виблискуючи піднятими шаблями. Для піхоти вибивала остання година, бо і втікати не було куди. Ліс далеко, а кінь від людини швидчий. Панічні викрики: — кіннота! кіннота! — Рятуйтеся! — розлігся по полях. Схоплювалися й підносили загодя руки вгору, встромляли кріси штиком у землю.

(Дальше буде).

[62]) У грудні 1915 року при кінних дивізіях сформовано еґерські курені по одній сотні від кожного полку. В осені 1916 задля браку коней спішено 5 і 6 ескадрони у кінних полках. З них сформовано 12-сотенні полки піхоти.

ХТО УКРАЇНЦІ?

Коли хто зукраїнців каже, що він русскій, тобто росіянин, то росіяни тому раді. Вони зовсім від нього не відпекуються. Навпаки, радіють, що він себе уважає росіянином. Бо-ж настільки російський народ став сильнішим. Радіють і поляки, коли хто з українців уважає себе поляком. Деяка хитра польська дівчина і навмисне вийде заміж за українця, щоб його переробити на поляка. Та й всі англійці раді, як хто признається, що він англієць. Американці раді всім тим людям, що уважають себе американцями. Взагалі кожний здоровий і практичний народ хоче бути і найбільшим та найсильнішим, отже радо втягає в себе і людей з інших народів. Тільки українці відпекуються звичайно руками і ногами від всіх таких українців, що, мовляв, не мають у собі української крови. Коли росіянин хоче пристати до українців, то українці бокують від нього. Коли поляк хоче пристати до українців, то українці ставляться до нього з недовірям. Ба, що більше, коли українці довідаються, що такий то українець, а по матері має в собі польську або московську кров, то не уважають його правдивим українцем. І, розуміється, самі собі тим шкодять.

Та-ж нам, українцям, прийшлось би зректися отаких визначних українців, як Миколи Костомарова, Марка Вовчка, Софії Русової, Ольги Кобилянської, Лесі Українки, Юрія Федьковича, Марії Загірної, Марії Єфеменкової, митрополита Шептицького, та багато других, бо всі вони мали, як не матір, то батька не-українця, або були таки зовсім не-українського походження. Ну, та ніхто не може їм закинути, що вони ціле життя не працювали для добра України й українського народу. Наприклад, Софія Русова не мала в собі ані дрібочки української крови, бо походила зо шведсько-французького роду. Та не було палкішої української патріотки. Вона ціле своє життя присвятила невсипущій праці для добра українського народу, і як учителька - виховательна. Чи-ж не є Леся Українка найбільшою українською поетною? Є вона й одною з найбільших українських патріоток. Чи-ж малиб її українці зрікатися, бо вона по батькові білорусинка? Чи-ж називати її білорусинкою? Адже-ж вона ніколи не признавалася до білоруського народу. Ціле життя своє писала тільки по українськи, для українців, і для добра України. Чи-ж малиб ми зрікатися Марка Вовчка, бо вона тільки по батькові була українкою? Адже-ж це найбільша українська письменниця — повістярка. Марія Єфименкова була чистокровна росіянка з походження, але дай Боже, щоб було в нас багато таких українок! Відколи вона вийшла заміж за українця, вона увесь час училася всього потрібного знання про український народ, написала одну з найкращих популярних історій України, і виховувала своїх дітей в українському дусі.

Хто дійсна українка, чи Софія Русова, що ціле своє життя працювала пером і устними лекціями для українського народу, чи яка там жінка, що по батькові й матері українка, а-ле ціле своє життя соромиться признатися до українців, уважаючи себе або росіянкою або полькою, або чим іншим? **Так, дійсне українство не в тім, що хтось по батькові й матері української крови, але головно в тім, що людина із щирого серця працює для добра українського народу.**

Здоровий шлунок все справить і перемінить у тілесну силу. Таке саме й з народами. Здорові народи втягають в себе безупинно й людей інших народностей, і, приєднавши їх до себе, заставляють їх працювати для свого власного добра. Так твориться американський народ. Так увесь час поступають англійці і французи. Так єдиності й витворився український народ. За минулих три тисячі літ українські племена й український народ втягнули в себе і багато скитської крови, сарматської, аланської, нордійської і туранської. Це можна й вичитати з облич українців. Взагалі всі народи так творяться. Та й тепер українці поступалиб розумно й практично, колиб доцільно втягали в себе й заставляли до культурної й державно - творчої праці всіх здібних людей, що знаходяться на українських землях і між українцями, безогляду якого вони походження. От, наприклад, тому сто пядесять літ поселила цариця Катерина II. на запорізьких землях тисячі втікачів із Сербії, так, що була створилася округа Ново-Сербія в самім серці України. Тим часом серби кровно перемішалися з українцями, приняли українську мову й звичаї, — словом перемінилися в правдивих українців. І так український народ тільки змінився доміщкою сербської крови. З часом моглиб українці „стравити" й інших переселенців на Україні. Колиб були більш агресивними, то „стравилиб" і польські оселі на західних землях України і росіян по українських містах.

Ходить головно про те, щоб ні один українець ні українка не гнули спини перед представниками інших народів, уважаючи їх чимось ліпшим від себе. Ходить, щоб українці витворили в себе свою національну гордість і самопошану. І Ходить про те, щоб стали дійсно працювитими, запопадливими, і практично й розумно до світу ставилися. А розумно й практично будуть ставитися тоді, коли таки свідомо й пляново будуть в себе втягати якнайбільше здібних людей з інших народів, українщити їх та заставляти до праці для добра українського народу. („Новий Шлях").

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЕНОРА, ОНТЕРІО, КАНАДА.

Зорганізовано Відділ У. Н. Союзу.

Дня 22-го січня 1945 р. невелика ґрупа людей українського походження зійшлася в приватній хаті під числом 817, четверта вулиця, Норт, Кенора, Онтеріо, де по докладним вказівкам організатора У. Н. Союзу, гром. В. Гірняка зорґанізовано Відділ У. Н. С., під назвою ім. Івана Франда.

До заряду входять такі особи: голова Франко Ґала; фін. секр. Яків Трембач; касіер Дмитро Кіт, а контрольна комісія: Василь Олійник і Осип Дідух. Опікунка хорих: Марґарет Ґала.

Я. Трембач, секр.

З МУЗИКИ

ДО КОНЦЕРТУ ОЛЬГИ ЛЕПКОВОЇ.

Стара латинська приповідка каже, що „підчас війни музи мовчать". Це особливо правдиве в наших, українських умовинах життя в Ню Йорку: ледви чи колинебудь була така „посуха" на українські артистичні імпрези, як в останних роках. А в біжучому сезоні — 1944 1945 — українських підприємств у Ню Йорку поважнішого, артистичного характеру — обмаль. Цю прогалину до деякої міри заповнить концерт пані Ольги Лепкової, який відбудеться в суботу 10-го лютого в Тавн Гол (Town Hall).

П-ні Лепкова добре вже відома нашій публиці з її попередних виступів. Її минулорічний концерт в Таймс Гол згромадив поважне число слухачів, які щиро приймали концертантку, а в нюйорській щоденній пресі найшов він прихильну оцінку. Сотні наших громадян слухали п-ню Лепкову також в Медисон Сквер Гарден при нагоді „Українського Дня", влаштованого там в осени при виставі нашого народного мистецтва. Але щойно тепер у виступі в Тавн Гол, відомій концертовій салі Ню Йорку, можна буде вповні оцінити всі прикмети концертантки, яка виступить з добре підібраною, цікавою програмою. Співатиме вона пісні й оперові арії зо світового репертуару, а при кінці програми групу пісень українських композиторів: Богуславського, Колесси, Гайворонського, Чишка і Рудницького.

Концерт цікавий і повинен зібрати якнайширшу публику. Розпродаж білетів добре зорганізована: із м. і. можна дістати і у всіх дооколичних парохіях. Отже нікому не буде трудно попасти на концерт — коли тільки схоче. А хотіти піти на концерт п-ні Ольги Лепкової повинен кожній український громадянин і громадянка, кожній, хто цікавиться рідною культурою й музикою й сам себе до культурних українців зачисляє.

А. Р.

ТІ, ЩО ПРАЦЕЮ ДЛЯ У. Н. СОЮЗУ ВШАНУВАЛИ ЙОГО ЗОЛОТИЙ ЮВИЛЕЙ

Понижче подаємо вислід ювилейної кампанії за приєднування нових членів з приводу 50-ліття У. Н. Союзу.

У списі є подані числа відділів, місцевість, назвища організаторів, призначена поодиноким відділам квота, та загальне число нових членів, яке даний відділ придбав.

Поданий тут спис виказує, що на 464 відділів, які є тепер у Союзі, 338 відділів взяли участь в ювилейній кампанії, та що з цього числа 80 відділів перевищили назначену квоту, 25 зорганізували якраз призначене число, 233 дістали менше, як їм було призначено, а 126 зовсім не проявили ніякої активности, не діставши ані навіть по одному членови.

(Докінчення)

Від.	Місцевість	Організатор	Призначена квота	Зорганізовано	Разом
341.	Віндсор, Онт., Канада	Б. Ковальський	50	1	
341.	Віндсор, Онт., Канада	О. Червак		4	
341.	Віндсор, Онт., Канада	Вол. Гірняк		28	33
342.	Картерет, Н. Дж.	Іван Маркович	12	1	1
343.	Рачестер, Н. Й.	А. Маланчук і К. Сипян	12	1	
343.	Рачестер, Н. Й.	Катерина Сілс		1	
343.	Рачестер, Н. Й.	А. Маланчук і С. Скель		1	
343.	Рачестер, Н. Й.	Стела Санаґурська		1	
343.	Рачестер, Н. Й.	А. Маланчук і А. Задорецька		2	
343.	Рачестер, Н. Й.	Ольга Дорофея		3	
343.	Рачестер, Н. Й.	Розалія Базів		1	
343.	Рачестер, Н. Й.	Стела Андерсон		1	
343.	Рачестер, Н. Й.			2	13
344.	Бавндбрук, Н. Дж.	Т. Присташ	6	1	1
345.	Мініаполіс, Мінн.	Дмитро Білецький	12	16	
345.	Мініаполіс, Мінн.	П. Андрущак		1	17
346.	Ґері, Інд.		2	2	2
347.	Мілвіл, Н. Дж.	Гр. Замойський	12	1	
347.	Мілвіл, Н. Дж.	Гр. Тимчій		9	10
348.	Йонгставн, Огайо	Дмитро Білецький	18	3	
348.	Йонгставн, Оа.	Марія Періґ		16	
348.	Йонгставн, Оа.			2	21
349.	Манвіл, Н. Дж.	Никола Лісний	3	3	3
350.	Стемфорд, Конн.	Павло Луків	12	1	
350.	Стемфорд, Конн.	І. Михайлишин		1	
350.	Стемфорд, Конн.	Павло Вальчук		2	
350.	Стемфорд, Конн.	Василь Карий		1	5
351.	Ніяґара Фолс, Н. Й.	Іван Борак	5	2	
351.	Ніяґара Фолс, Н. Й.			2	4
353.	Ню Бронсвік, Н. Дж.	Микола Василюк	5	3	3
355.	Ст. Джозеф, Мо.	Петро Занько	6	2	2
357.	Нортумберленд, Па.	Андрій Возьний	4	3	
357.	Нортумберленд, Па.			1	4
358.	Клівленд, О.	Дмитро Білецький	16	30	30
359.	Нюарк, Н. Дж.		5	1	1
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Іван Галичин	100	49	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Петро Кучма		26	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	І. Галичин і П. Кучма		11	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і В. Загаєвич		5	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	І. Галичин і А. Сосницька		2	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	І. Галичин і Е. Кобзар		2	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Н. Перетятко і І. Галичин		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і М. Полчинський		2	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і О. Світлик		3	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і А. Свитак		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і М. Никифорчин		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і О. Прончак		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і В. Савицький		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і А. Швець		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	В. Загаєвич і Е. Квочко		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	В. Загаєвич і І. Брода		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	П. Кучма і Г. Мотрук		2	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Гр. Агрес		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Дм. Чорнюк		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Ксеня Гуральна		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Сем Літепло		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Юстина Лисий		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Яків Мірус		2	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Максим Паньків		4	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Дм. Помайчук		2	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Гарасим Савіцький		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Сем Сікора		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Іван Зборовський		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Антін Маланчук		3	
361.	Ню Йорк, Н. Й.	Олекса Світлик		1	
361.	Ню Йорк, Н. Й.			14	144
362.	Брістол, Па.	Микола Васюрка	6	1	
362.	Брістол, Па.	Йосиф Осередчук		1	
362.	Брістол, Па.	М. Васюрка і В. Загаєвич		26	
362.	Брістол, Па.			6	34
364.	Клівленд, Огайо	Іван Сподар	30	3	
364.	Клівленд, О.			1	4
365.	Маганой Плейн, Па.	Мих. Рудянин	4	4	4
367.	Рачестер, Н. Й.	Уряд Від. 367	23	7	
367.	Рачестер, Н. Й.	Н. Мазурчак		1	
367.	Рачестер, Н. Й.	А. Мельник		2	
367.	Рачестер, Н. Й.	А. Маланчук і Юрій Лилак		1	
367.	Рачестер, Н. Й.	І. Сорохтей		1	
367.	Рачестер, Н. Й.	Прокіп Пукіш		1	
367.	Рачестер, Н. Й.	М. Яніцький		1	
367.	Рачестер, Н. Й.	Петро Гринів		2	
367.	Рачестер, Н. Й.	Роман Дмитрів		2	
367.	Рачестер, Н. Й.	Василь Бабій		1	
367.	Рачестер, Н. Й.			2	21
369.	Палмертон, Па.	Марія Новацька	20	1	
369.	Палмертон, Па.	Михайло Куба		4	
369.	Палмертон, Па.	Андрій Деркач		1	6
370.	Ню Гейвен, Конн.	Антін Маланчук	15	1	
370.	Ню Гейвен, Конн.	Михайло Сампара		3	
370.	Ню Гейвен, Конн.	Кость Марущак		4	8
371.	Нюарк, Н. Дж.	Н. Корз	22	1	
371.	Нюарк, Н. Дж.	Н. Корз і В. Загаєвич		6	
371.	Нюарк, Н. Дж.	Юліян Баранюк		11	
371.	Нюарк, Н. Дж.	Ю. Баранюк і О. Паньків		4	22
372.	Плейнфілд, Н. Дж.	Григорій Ярема	6	7	7
373.	Ст. Луїс, Мо.	Дмитро Білецький	6	7	
373.	Ст. Луїс, Мо.	Анна Громоцька		7	14
374.	Бостон, Масс.	А. Маланчук і А. Гарматюк	5	5	
374.	Бостон, Масс.	А. Маланчук і Ілія Чопик		1	6
375.	Філядельфія, Па.	Василь Ейдей	15	5	5
379.	Шікаґо, Ілл.	Дмитро Білецький	14	7	
379.	Шікаґо, Ілл.	В. Пилипів		3	
379.	Шікаґо, Ілл.	Андрій Боднарчук		1	11
380.	Бейон, Н. Дж.	Іван Липовий	6	6	
380.	Бейон, Н. Дж.	І. Липовий і Юрій Диба		1	
380.	Байон, Н. Дж.	Дм. Липовий		1	
380.	Байон, Н. Дж.	Василь Савран		1	
380.	Байон, Н. Дж.	Іван Гумен		2	
380.	Байон, Н. Дж.			2	13
383.	Бріджпорт, Па.	Йосиф Муц	20	4	
383.	Бріджпорт, Па.	Іван Клюс		1	
383.	Бріджпорт, Па.	Ігнатій Бурий		1	6
385.	Мініаполіс, Мінн.	Дмитро Білецький	20	2	
385.	Мініаполіс, Мінн.	Олекса Козак		7	
385.	Мінеаполіс, Мінн.	Онуфрій Шабатура		4	13
386.	Шейрон, Па.	Олександер Попів	7	6	6
387.	Віліментік, Конн.	А. Маланчук і В. Гірчиця	2	3	
387.	Вілемантік, Конн.			1	4
388.	Честер, Па.	Стефан Коваль	15	1	
388.	Честер, Па.	Іван Совінський		5	6
390.	Брістол, Конн.	Іван Бугрин	15	4	4
391.	Ню Йорк, Н. Й.	В. Загаєвич	10	2	
391.	Ню Йорк, Н. Й.	А. Маланчук і А. Чепіль		5	7
393.	Ню Йорк, Н. Й.	В. Загаєвич	12	2	
393.	Ню Йорк, Н. Й.	Іван Дубек		2	
393.	Ню Йорк, Н. Й.	Софія Думович і В. Загаєвич		2	
393.	Ню Йорк, Н. Й.	В. Загаєвич і Н. Корз		1	7
394.	Магваг, Н. Дж.	В. Загаєвич		9	9
395.	Філядельфія, Па.	Іван Яцишин	5	1	1
397.	Філядельфія, Па.	Олена Штоґрин і В. Загаєвич		15	
397.	Філядельфія, Па.	Олена Штоґрин		21	36
400.	Айселін, Па.	М. Воловецький	10	2	
400.	Айселін, Н. Дж.			3	5
402.	Дурея, Па.	Іван Сокольський	2	2	2
403.	Олифант, Па.	Іван Піш	9	1	
403.	Олифант, Па.	Демко Хомин		1	2
406.	Олифант, Па.	Андрій Тарас	25	4	
406.	Олифант, Па.			1	5
407.	Олифант, Па.	Анна Мазник	4	1	1
408.	Скрентон, Па.	М. Чомко	3	4	
408.	Скрентон, Па.	Г. і М. Чомко		1	5
409.	Лопмор, Па.		4	1	1
410.	Олифант, Па.	Сильвестер Маркевич	2	3	
410.	Олифант, Па.			2	5
413.	Ірвінгтон, Н. Дж.	Анна Лущак	10	1	
413.	Ірвінгтон, Н. Дж.	В. Загаєвич		2	
413.	Ірвінгтон, Н. Дж.	Юлія Юревич		7	
413.	Ірвінгтон, Н. Дж.	В. Загаєвич і Ю. Юревич		3	13
414.	Ню Гейвен, Конн.	А. Маланчук і С. Брезікі	10	32	
414.	Ню Гейвен, Конн.	А. Маланчук і О. Брезікі		32	
414.	Ню Гейвен, Конн.	А. Маланчук		2	
414.	Ню Гейвен, Конн.	А. Маланчук і І. Плутовський		1	
414.	Ню Гейвен, Конн.	А. Маланчук і Т. Сібелюс		1	38
415.	Шікаґо, Ілл.		5	2	2
418.	Нентікок, Па.	Іван Козмовський	3	2	2
420.	Белфілд, Н. Дак.	Дмитро Білецький	12	14	14
421.	Томастон, Конн.	Антін Маланчук	8	5	
421.	Томастон, Конн.	А. Маланчук і Й. Шеремета		2	
421.	Томастон, Конн.	А. Маланчук і П. Чесник		1	8
422.	Філядельфія, Па.		8	1	1
423.	Ню Йорк, Н. Й.	Антін Маланчук	3	1	1
425.	Шікаґо, Ілл.	В. Калінчук	4	1	1
426.	Сентралія, Па.	Ваврик Солоп	5	2	
426.	Сентралія, Па.	М. Комарніцький і В. Солоп		1	
426.	Вентралія, Па.	Комарніцький і Кропніцький		2	
426.	Вентралія, Па.	М. Комарніцький і О. Лок		1	
426.	Вентралія, Па.	М. Комарніцький і Мих. Лин		1	
427.	Ст. Кетерінс, Онт., Кан.	Володимир Гірняк	30	12	
427.	Ст. Кетерінс, Онт., Кан.	Ст. Камянецький		1	
427.	Ст. Кетерінс, Онт., Кан.	Петро Дяків		2	
427.	Ст. Кетерінс, Онт., Кан.	П. Цибуляк		6	21
432.	Торонто, Онт. Канада	Володимир Гірняк	150	169	
432.	Торонто, Онт. Канада	В. Гірняк і д-р І. Вахно		1	170
433.	Бабелон, Н. Й.	Теодор Грицей	5	1	
435.	Ню Йорк, Н. Й.	Степан Курляк	5	2	
435.	Ню Йорк, Н. Й.	В. Загаєвич і С. Курляк		2	4
438.	Істон, Па.	Стефан Терлецький	4	10	10
439.	Содбурі, Онтг, Канада	Володимир Гірняк	50	17	17
441.	Форт Вілям, Онт., Кан.	Володимир Гірняк	50	29	
441.	Форт Вілям, Онт., Кан.	Іван Лилик		2	
441.	Форт Вілям, Онт., Кан.	Степан Боровець		9	
441.	Форт Вілям, Онт., Кан.	М. Лисий		37	77
442.	Нортгемптон, Па.	Мартин Шеска	3	9	9
443.	Рувен, Кве., Канада	А. Гренюк	10	1	
443.	Рувен, Кве., Канада	І. Бонцюн		5	6
444.	Дітройт, Міш.	Дмитро Білецький	10	5	
445.	Вініпеґ, Ман., Канада	Володимир Гірняк	50	9	
445.	Вініпеґ, Ман., Канада	С. Шеремета		2	
445.	Вініпеґ, Ман., Канада	Іван Гуляй		8	
445.	Вініпеґ, Ман., Канада			2	21
446.	Кіркленд Лейк, Онт.	Л. Фенюк	20	4	4
448.	Олифант, Па.	Іван Фалат	4	2	2
451.	Ґрімсбі, Онт., Канада	Володимир Гірняк		8	
451.	Ґрімсбі, Онт. Канада	Юхим Омельченко		5	13
452.	Е. Шікаґо, Інд.	Дмитро Білецький	4	4	4
453.	Торонто, Онт., Канада	Я. Ковальчук	25	5	5
454.	Блекстон, Масс.	Стела Л. Фурман	2	2	2
455.	Ню Йорк, Н. Й.	Стефанія Галичин	3	4	4
456.	Тімінс, Онт. Канада	В. Воркевич	20	3	3
457.	Мілвіл, Н. Дж.		10	1	1
458.	Гемілтон, Онт., Канада	Володимир Гірняк	20	10	
458.	Гемілтон, Онт., Канада	М. Сенюк		10	20
459.	Гілсайд, Н. Дж.	Анастазія Лобур	4	20	20
460.	Лондон, Онт., Канада	Володимир Гірняк	6	8	8
461.	Кровленд, Онт., Канада	Юрій Демедюк	15	22	
461.	Кровленд, Онт., Канада			7	29
462.	Торалд, Онт., Канада	Володимир Гірняк	14	4	
462.	Торолд, Онт. Канада	П. Іванець		1	5
463.	Ст. Луїс, Мо.	Дмитро Білецький	3	3	3
464.	Ошава, Онт., Канада	М. Сенишин	15	58	58
465.	Лашін, Кве., Канада	Володимир Гірняк	15	7	
465.	Лашін, Кве., Канада			2	9
466.	Брентфорд, Онт., Кан.	Юрій Кузьма	12	1	1
467.	Джанставн, Па.	Михайло Гладьо	2	1	1
468.	Ніяґера он де Лейк, Онт., Канада	Володимир Гірняк	16	4	4
469.	Торонто, Онт. Канада	Володимир Гірняк	40	1	
469.	Торонто, Онт. Канада	Іван Косар і Іван Худий		6	
469.	Торонто, Онт. Канада	Іван Косар		8	
469.	Торонто, Онт. Канада	Іван Партика і І. Косар		2	17
473.	Монтреал, Кве., Кан.	Володимир Гірняк	65	72	
473.	Монтреал, Кве., Кан.	О. Чайківський		21	93
476.	Гудсон, Н. Й.	Марія Романчук	9	1	
476.	Гудсон, Н. Й.	Павло Маряк		2	3
477.	Гудсон, Н. Й.	Анастазія Волошин	8	1	
477.	Гудсон, Н. Й.	Ілько Лисогір		4	5
478.	Іст Торонто, Онт., Кан.	П. Петрушинський	15	2	
478.	Іст Торонто, Онт., Кан.	В. Годованський		1	
478.	Іст Торонто, Онт., Кан.			1	4

Отсі відділи не дістали ані навіть по одному членові:

4, 6, 15, 16, 18, 21, 27, 31, 32, 34, 35, 41, 43, 44, 47, 50, 60, 62, 65, 68, 72, 73, 77, 78, 88, 89, 92, 93, 95, 101, 108, 113, 115, 129, 131, 135, 139, 153, 160, 162, 166, 167, 171, 172, 184, 187, 188, 190, 193, 194, 196, 197, 198, 201, 203, 205, 208, 209, 216, 224, 225, 226, 227, 228, 231, 233, 240, 241, 244, 246, 249, 255, 257, 263, 267, 269, 273, 278, 297, 299, 300, 303, 306, 308, 309, 313, 314, 315, 328, 329, 331, 335, 337, 340, 352, 354, 356, 360, 366, 368, 376, 377, 378, 381, 382, 384, 389, 392, 396, 401, 404, 405, 411, 412, 416, 419, 424, 429, 430, 434, 436, 437, 450, 470, 472, 475.

АСЕКУРАЦІЙНА ПРОГРАМА СТАРОГО ВІКУ ОБНИМАЄ В АМЕРИЦІ 39 МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ

Заступник адміністратора федеральної безпеки, Ватсон Б. Мілер, заявив, що на основі закона соціяльної безпеки, в 1945 році в Америці має асекурацію на старі літа 39 міліонів людей. Якщо вони померлиб, то асекурація належиться спадкоємцям. На основі згаданого закона місячний бенефіт має право діставати 1,120,000 чоловіків, жінок і дітей. Сума цього бенефіту виносить 20,500,000 долярів. Цей обрахунок зроблений тільки до 31. грудня. — OBI.

РЕЗОЛЮЦІЇ

Ухвалені канадійськими українцями на цьогорічних Святах 22. Січня.

Тому, що впродовж останніх 30 літ Канада була двічі приневолена брати участь у війні европейського походження, що вичерпувала її матеріяльні й людські засоби, щоби спинити світову пожежу, яка загрожувала нашому власному існуванню.

І тому, що для своєї власної забезпеки, Канада повинна задля себе самої, задля своїх вояків і задля своїх будучих поколінь, усунути саме джерело отсеї безнастанно повторюваної причини неспокою та задля забезпеки тривалого мира.

І тому, що лад в Европі спочивав, удержувався і розвивався на поділі територій, творенню сфер впливів, формованню вічно змінних і суперечних союзів для тимчасової вигоди, основаних на силі і на творенню потуги з повним понехтування природної справедливости і вічно живого бажання волі і рівности для усіх народів та забезпеки для усіх одиниць.

Нехай буде постановлено, що отсі Збори уважають за свій обовязок супроти Канади, супроти наших збройних сил і супроти себе самих та будучих поколінь публично висловити своє тверде переконання наступними словами:

1. Що Канада ніколи не буде безпечна, поки тривалий мир не запанує в Европі.

2. Що такий мир може основуватися тільки на природній справедливости, волі і рівних правах для усіх народів і забезпеці для усіх одиниць.

3. Що хоч німецька воєнна машина була безпосередною причиною цілого ряду европейських війн, включаючи і теперішню війну, то арогантні аспірації німецького народу до панування над світом були можливі завдяки плодовитому полю невдоволення і розчарування у многих народів в самім серці Европи, яких бажання свобідного розвою і рівного трактування в родині суверенних націй були цілковито знехтувані і пожертвовані задля тимчасової вигоди.

4. Що українська територія в Европі, зі своїми вимковими природними багатствами і населенням звиш 45 міліонів хоч свідомого своєї окремої національної спільноти і ідентичности, то в наслідок впертої політики своїх сусідів, щоби держати їх поділеними і поневоленими, є одним з головних джерел неспокою в Европі і прямою причиною теперішньої війни та спорів міжнародного значіння.

5. Що бажання і постанова існувати і розвиватися свобідно ніколи не вмирає.

6. Що українці в Европі впродовж кількох поколінь, серед неприхильних умов, задержали свою ідентичність, розвинули свою національну свідомість і культуру, постійно підтримували свої права до волі і до самостійности, а в днях 22. січня 1918 і 1919 р., коли мали нагоду висловити свої бажання свобідно, висловили недвозначно свое бажання і постанову розвиватися вільно як незалежна суверенна держава, обєднуючи всі українські території в одну цілість.

7. Що ми є глибоко занепокоені тим, що в теперішніх спорах і суперечних претенсіях до українських територій в Европі, воля мешканців тих територій є цілковито знехтована, немовби вона не мала значіння і ваги, на перекір заявам, робленим постійно Західними Демократіями.

8. Що, якби нове упорядкування Европи не було зроблене наслідком теперішньої війни, то щоби дати оправдану надію на тривалий мир і забезпеку Канади, воно мусить основуватися на природній справедливости і признанню, що всім народам Европи, включаючи українців, належиться і мусить бути признана:

а. Єдність їх території,

б. Суверенність їх існування і розвій та рівність в родині вільних народів.

в. Забезпека одиниці, збережена в кожній суверенній державі.

Дальше нехай буде постановлено, щоби копію цеї резолюції вислати до відповідного департаменту Домініяльного Уряду.

Дальше нехай буде постановлено, щоби всі канадійці, якого то не булиб національного походження, стояли рамя в рамя в теперішній боротьбі, поки не осягнуть повної перемоги і поки не здобудуть забезпеки для Канади і нашого способу життя раз на все.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАЙНЕРСВИЛ, ПА. — Бр. св. Отця Николая, від. 78, буде мати збори в неділю, 4. лютого, в церковній гали. Проситься членів зійтися, бо буде вибір делегата на 21 Конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: Алекс. Паламар, предс.; Стефан Кейсо, касієр; Михайло Шайняк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 4: лютого, в год. 7. вечером. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо багато справ до полагодження, і буде вибір делегата на Конвенцію. —За уряд: Іван Гачак, предс.; Іван Михальців, касієр; Петро Огар секр.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ТАРЗАН, ч. 119. Небажані люди.



„Наші вчені виховали нашого Торвальда на докладну копію Тарзана", сказав радісно Гебельс.

„Тепер ми можемо післати його до Африки, аби приготовив нам тайне сховище", сказав сухо Гітлер. „Час зближається".

„Нащастя справжній Тарзан пропав", засміявся Герінґ, „а наш заступник може перебрати все його царство".

„Це справді щастя", сказав Гебельс, „бож ми не можемо сховатися до ніякого цивілізованого краю".